

Om te beoordelen of de werkgever beantwoordt aan de vereiste vrijstellingsvoorwaarden, gold aanvankelijk enkel 2010 als referentieperiode. Voortaan mag er ook rekening worden gehouden met de situatie in het vierde kwartaal van 2009, althans voor zover de kennisgeving van het ontslag gebeurde tijdens het eerste kwartaal van 2010. Het gevolg is dat aldus meer werkgevers kunnen worden vrijgesteld van de crisispremie.

- Ten slotte kan de werkgever bij de Commissie Ondernemingsplannen een vrijstelling aanvragen wanneer hij minder dan 10 werknemers in dienst heeft en hij "economische moeilijkheden" kent. Deze vrijstelling ondergaat geen wijzigingen, behalve een tekstverbetering in de Nederlandse versie van de wettekst (waarin ten onrechte sprake was van "economische regels" in plaats van "economische moeilijkheden").

Nieuwe uitvoeringsbesluiten vereist

Zoals gezegd heeft de aangepaste regeling nog verschillende uitvoeringsbesluiten (op grond van

het nieuwe art. 154 van de wet van 30 december 2009 houdende diverse bepalingen (I)).

Zo bijvoorbeeld zal nog nader moeten worden gepreciseerd hoe de werkgevers het gedeelte van de crisispremie dat ze volgens de aangepaste regeling niet hadden moeten betalen, terugbetaald krijgen van de RVA.

Ook het omgekeerde kan zich voordoen. De Koning wordt ertoe gemachtigd om nadere regels vast te leggen voor de terugbetaling van de door de RVA betaalde crisispremie, "als de onderneming die de werknemer heeft ontslagen hem opnieuw in dienst neemt binnen een termijn van drie maanden na de datum van zijn ontslag". De minister van Werk verduidelijkt dat de wetgever aldus wil "voorkomen dat sommige werknemers personeel ontslaan om het daarna weer in dienst te nemen, enkel en alleen om de crisispremie op te strijken" (cf. Kamerverslag, *Parl.St.* Kamer 2009-2010, nr. 52K2423/012, 17).

Katrien van Tilborg

Financieel recht

Herstelmaatregelen voor de bank- en financiële sector op komst

Op 25 maart jongstleden werd het wetsontwerp "tot uitbreiding van de herstelmaatregelen voor de ondernemingen uit de bank- en financiële sector" in plenaire vergadering van de Kamer aangenomen (*Parl.St.* Kamer 2009-2010, nr. 52K2406/005). Tegelijkertijd werden nog twee aanverwante wetsontwerpen goedgekeurd (Kamerdocumenten nr. 52K2407/004 en nr. 52K2408/010). Alle wetsontwerpen werden voor verdere behandeling overgezonden naar de Senaat. Hierna volgen de grote lijnen van de maatregelen die op komst zijn.

Belang van stabiliteit in de financiële sector

De drie wetsontwerpen vinden hun oorsprong in de financiële crisis. De overheid ondervond de voorbije periode moeilijkheden om passende maatregelen op te leggen aan de financiële sector. Daarom wil ze nu via wetgevende weg de mogelijkheid krijgen om herstelmaatregelen op te leggen aan instellingen uit de bank- en financiële sector waarvan de financiële situatie zo ernstig bedreigd is dat de nationale of internationale

financiële stabiliteit erdoor in het gedrang zou komen. De financiële crisis heeft immers ondernemingen aan het wankelen gebracht die nochtans voldeden aan alle reglementaire solvabiliteitsvereisten. Het bestaande reglementaire kader bood dus maar een beperkt arsenaal aan actiemiddelen.

De problemen in de bank- en financiële sector hebben op hun beurt geleid tot een belangrijke economische crisis en terugval. De stabiliteit van de financiële sector wordt dan ook als essentieel beschouwd voor de algemene financiële stabiliteit en de performantie van het economische stelsel. Vele Europese lidstaten hebben de afgelopen maanden verscheidene initiatieven genomen die erop gericht zijn de continuïteit van de financiële sector te verzekeren.

Naar het voorbeeld van Engeland en Duitsland krijgt de regering met deze drie wetsontwerpen nu de mogelijkheid om een procedure te starten die kan leiden tot de overdracht van vermogensbestanddelen van de betrokken instelling of van haar effecten.

Maatregelen

Meer bepaald laat het eerste wetsontwerp de Commissie voor het Bank-, Financie- en Assurantie-
wezen (CBFA) toe om de uitvoering op te schorten van bepaalde contracten die zijn aangegaan door instellingen die onder haar toezicht staan. Indien een instelling het op haar toepasselijke kader niet respecteert en dit gebrek aan naleving de stabiliteit van het Belgische of internationale financiële stelsel in het gedrang zou kunnen brengen, kan de Koning bijkomend maatregelen opleggen ten gunste van de Belgische staat of een Belgische of buitenlandse publiek- of privaatrechtelijke inrichting.

Deze maatregelen kunnen bestaan in de overdracht, verkoop of inbreng van :

1) activa, passiva of één of meer bedrijfstakken, en meer algemeen alle (of een deel van de) rechten en verplichtingen van een verzekeringsonderneming of kredietinstelling;

2) effecten of aandelen uitgegeven door dergelijke onderneming of instelling, die al dan niet het kapitaal vertegenwoordigen en al dan niet stemrecht verlenen.

Op die manier wordt het de Belgische overheid bijvoorbeeld mogelijk om een overdracht van bepaalde activa aan een zogenaamde 'bad bank' te bewerkstelligen. Eigenlijk lijkt dit sterk op een onteigening door de Belgische staat.

Controle door de rechtbank

Dergelijke overdracht is evenwel slechts mogelijk mits toestemming van de rechtbank van eerste aanleg. De rechtbank controleert de wettigheid van de overdracht, verkoop of inbreng, en verder ook de billijkheid van de schadeloosstelling.

Om na te gaan of de schadevergoeding billijk is, wordt rekening gehouden met de daadwerkelijke situatie van de kredietinstelling vóór de overdracht. Er wordt bijvoorbeeld nagegaan of zij directe of indirecte staatssteun heeft genoten (zoals noodliquiditeiten of garanties) en hoe haar situatie was geweest, indien zij geen staatssteun had gekregen.

Het tweede wetsontwerp beschrijft de specifieke gerechtelijke procedure die daarbij moet worden gevolgd. Bedoeling is aldus de problemen te vermijden die de Belgische regering in het Fortis-verhaal heeft gekend. Het hof van Beroep te Brussel oordeelde toen immers dat de instemming van de algemene vergadering van de aandeelhouders was vereist om bepaalde onderdelen van de bank te verkopen.

Nieuw comité

Het derde wetsontwerp richt het 'Comité voor systeemrisico's en systeemrelevante financiële instellingen' (CSRSFI) op. Dit is een autonome instelling met rechtspersoonlijkheid die tot doel heeft de stabiliteit van het financiële stelsel te verzekeren.

Zo is het CSRSFI bevoegd om administratieve maatregelen te nemen (o.m. dwangsommen) ten aanzien van 'systeemrelevante instellingen' (dat zijn instellingen die een invloed hebben op het financieel systeem; moeilijkheden bij deze instellingen kunnen leiden tot moeilijkheden in het financieel systeem). Het comité kan zich ook verzetten tegen strategische beslissingen van systeemrelevante financiële instellingen, wanneer het van oordeel is dat een dergelijke beslissing een belangrijke negatieve invloed zou kunnen hebben op het financiële stelsel en in strijd is met haar prudent (lees : voorzichtig) beheer.

Daarnaast is deze nieuwe instelling onder meer ook bevoegd om het financiële stelsel te monitoren (zodat kan worden ingegrepen wanneer mogelijke bedreigingen van de stabiliteit worden vastgesteld), en verder ook de regering en het parlement te adviseren over maatregelen die noodzakelijk zijn voor of bijdragen aan de stabiliteit, de deugdelijke werking en de doelmatigheid van het Belgische financiële stelsel.

Het CSRSFI zal nauw samenwerken met de CBFA en de Nationale Bank van België (NBB). Laatstgenoemde instellingen zullen informatie verstrekken aan het nieuwe comité en zij staan ook in voor diens financiering.

Bovendien zal het CSRSFI samenwerken met de Europese Raad voor Systeemrisico's (ECSR). Deze Raad staat op Europees vlak in voor het zogenaamde 'macroprudentieel toezicht', met name het opsporen en inschatten van de risico's voor de stabiliteit van het financiële stelsel als een geheel. De ECSR zou aldus in een vroeg stadium moeten kunnen waarschuwen voor mogelijke systeemrisico's en maatregelen moeten kunnen voorstellen om deze risico's aan te pakken. De lidstaten (en de nationale toezichthouders) en de Europese toezichthoudende autoriteiten moeten gevolg geven aan deze voorstellen of uitleggen waarom zij er desgevallend niet op ingaan.

De maatregelen lijken sterk op een onteigening door de Belgische Staat

Elke Janssens